ΣΥΝ ΘΕΩ.

POSITIONES CHIRURGICÆ DE FRACTURA CUM VULNERE.

Quas
JUSSU
GRATIOSISSIMI ATQUE AMPLISSIMI COLLEGII
MEDICI IN ALMA EBERHARDINA,
Sub PRÆSIDIO
DN. ELIÆ RUDOLPHI CAMERARII, PHILOS. ET MEDIC. D. AC P. P. ORD. FACULT. MED. SEN.
CONSIL. ET ARCHIATRI WIRTEMBERGICI
CELEBERRIMI,
DN. PATRONI, COGNATI AC PRÆCEPTORIS
Parentis Loco Colendissimi,

Pro LICENTIA
SUMMOS IN ARTE MEDICA HONORES, INSIGNIA, AC PRIVILEGIA DOCTORALIA LEGITIME CAPESSENDI.

Ad Diem 18. Octobr. hor. antemerid.

IN AULA NOVA

Publico ac Solenni Examini sistit

DAVID Brotbeck/ Tubingensis.

TUBINGÆ,
Typis JOHANN-CONRADI REISI,
Anno M DC XCIII.

SERENISSIMI DUCIS
WIRTEMBERGIÆ
Consiliariis & Archiatris,

VIRIS

Nobilißimis, Excellentißimis, & Experientißimis,

DN. ELIÆ RUDOLPHO CAMERARIO, Phil. & Med. D. atque Professori in Almâ Eberhardinâ celeberrimo, Facultatis Medicæ Seniori, Cognato ac Præceptori Parentis loco devenerando.

DN. SALOMONI REISELIO, Medicinæ Doctori Celeberrimo.

DN. JOHANNI GEORGIO GMELINO, Med. D. Famigeratissimo.

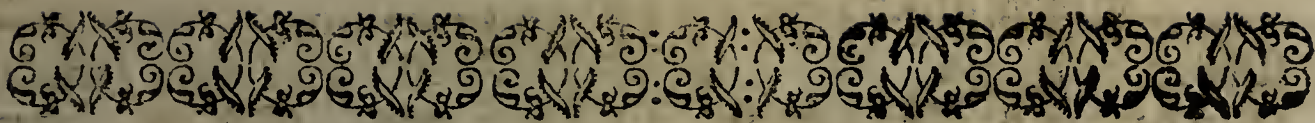
DN. CASPARO HÆRLINO, Medicinæ Doctori Celebratissimo, Affini Colendissimo.

DNNNN. Patronis, Mæcenatibus ac Promotoribus maximis, in devotum submissæ observantiæ & gratitudinis testimonium,

HASCE INAUGURALES THESES

sacras esse vult

DAVID Brotbeck.

α. ω.

Um inter mala atrocia, quæ corpus noſtrum externè invadunt, accuratamque requirunt notitiam, tam Cognoſcendi quam Curandi, ultimum locum in CHIRURGIA haud obtineant, FRACTURÆ, operæ pretium me facturum exiſtimavi, ſi de hâc & quidem cum VULNERE JUNCTO, aliquot poſitiones Loco diſſertationis Inauguralis, ſed quam licet brevibus proponerem. DEUS T. O. M. Cœpta, mediumque cum fine ſecundet.

Th. I.

FRacturam *Græci* vocant κάταγμα, κλάσμα, ἄγμα & ἀγμός; à κατάγω, καταγνύω & κατάγνυμι, frango, confringo. Vulnus vocant in cute τραῦμα; aliter & variè pro vulneratæ partis diverſitate. Noſter hic affectus *Germanis* dicitur ein Schlißbruch: Eodem Idiomate dicitur & ruptura & fractura ein Bruch/ ſed multum differunt.

II.

Fractura cum Vulnere eſt ſolutio ſive divulſio præſentanea continuarum partium oſſearum & carnoſarum ſimul, à violentia externa, caſu, impulſione, colliſione, ſectione, &c. orta. Cum vulnus non ſit de eſſentia fracturæ, morbum complicatum ſive potius duplicem aut duos morbos dico.

III.

Oſſeæ corporis partes ſolidæ ſunt ex partibus fixis (quomodo hic accipiatur ſubodorabis) & immobilibus conflatæ, quæ optimè unitæ omni iſtius unionis divulſioni naturaliter reſiſtunt, adeoque nec à volatilibus ac ſubtilibus particulis agitari, turbari, moveri, nec ab externâ causâ dimoveri, divelli, aut confundi poſſunt, niſi cum violentia nimia ſive externa ſ. interna in p. n. ſtatum ipſas deducit. Conſtant quædam ex plurimis parvularum fibrarum faſciculis, quædam ex pluribus tenuibus laminis ſive ſtratis ſe invicem includentibus, aut ſibi invicem

ſuccumbentibus. Expanſa ſuper oſſa eſt membrana tenuis, transparens & filamentis minutiſſimis curioſiſſimè contexta, perioſtei nomine veniens. Sub partibus *Carnoſis* non carnes ſolum, ſed & partes molles, carni inſertas, venas, arterias, nervos, tendines, fibras, membranas, glandulas, cutem comprehendo. Os unum præ altero pro ſuâ naturali diſpoſitione, facilius vel difficilius frangitur.

IV.

Cauſa immediata ſunt dura quæ vel ſecant, vel contundunt vel perforant, ictu, caſu, lapſu, occurſu vel aliâ quadam violentiâ continuum in oſſeis & carnoſis partibus ſolvere valent. Immediatam dicere cauſam talia violenta licebit, etiamſi non immediatè, ſi dentes exceperis, os tangant. Vel, ſi magis placet, voca *proximam*. Vulneris cauſa frequentior eſt ipſum os perrumpens & disrumpens molliores partes.

V.

Cauſæ *mediatæ propinquiores* ſunt acres, heterogeneæ in ſanguine latitantes particulæ, quæ invaleſcentes carioſa oſſa & carnem quoque ulceroſam reddunt, quod exempla Lue Venereâ infectorum, Rachiticorum, Arthriticorum & Scorbuticorum teſtantur, his enim ſæpius ſine externâ aliquâ accedente cauſâ, oſſa franguntur carie eroſa, qualia exempla paſſim apud Authores Practicos legi poſſunt.

VI.

Ego talem fracturam absque omni cauſâ externâ licet dabilem & potius cariem non definivi. Hinc iſtas particulas ſaltem accuſo, cùm occaſionem præbent faciliori fracturæ. Nec definitio mea ſe extendit ad nimias & valdè violentas artuum convulſiones oſſa divellentes.

VII.

Cauſas inter *Remotiores* ſunt res *Naturales*, tenera nempe ac ſingularis oſſium & carnis conſtitutio, ob quam adeò fragilia interdum oſſa ſunt, ut etiam parvum impetum ſuſtinere nequeant, qualia exempla apud *Fabr. Hild.* cent. 2. obſ. 66. & 68. proſtant, cum tamen notiſſimum fuerit hos nec Lue Venereâ, nec alio laboraſſe morbo.

VIII.

VIII.

Nulla ætas, nullus ſexus ab hoc malo immunis eſt, ſenioribus tamen facilior eſt fractura. Infantes & tenerioris conſtitutionis homines, magis diſpoſitos eſſe ad fracturas quam alios, quidam cenſent; Nec tamen hoc Experientia comprobat. Maciorum corporum oſſa procliviora itidem ad fracturas dicunt.

IX.

Inter *R. N. N.* motus exceſſivus fracturarum tam cum quam ſine vulnere Author exiſtit.

X.

Medicamina mordacia, acria, Mercurialia intempeſtivè applicata, cauſtica incautè applicita, ſpiculis ſuis ſcindentibus oſſa & carnem corrodere & hinc ad fracturam talem multum diſponere valent.

XI.

Inter *Res P. N.* oſſa fragilia aliquando reddit miaſma hæreditarium.

XII.

Nec minus eorundem Caries occulta.

XIII.

Et inprimis ea quæ Luem Veneream ſequitur, vid. *Marc. Donat.* hiſt. mir.

XIV.

Qui ſæpius inunctionibus mercurialibus uſi ſunt, magis frangibilia habere oſſa, vid. *Schenck.* in obſerv.

XV.

Ut & ſcorbuticorum miaſma faciliorem reddidiſſe fracturam, Practicorum Experientia clarum eſt.

XVI.

Arthritici atque defluxionibus acrioribus ac erodentibus laborantes fracturis magis obnoxii ſunt quam alii.

XVII.

Veneni alicujus occulti, ab inſigni aliquâ humorum corruptione profecti, quod totam oſſium ſubſtantiam permeans corrumpit, exemplum adducit *Fabr. Hild.* C. 2. obſ. 66. & 68.

XVIII.

A ſanie ulcerum acri, mordaci, corrodente, oſſa ad fragilitatem pervenire, Excell. Dn. D. *Camerarius* Phyſ. P. ord. Patron.

Cognat. & Præceptor meus Colendiſſ. in Noſocomio Pariſienſi vidit, uti vidend. Diſput. Inaug. de ulcer. antiq. Excell. Dn. D. *Brigelii.*

XIX.

Fracturæ talis *Differentiæ* variæ ſunt: Alia enim magnum, alia parvum vulnus habet junctum: Quædam eſt cum oſſe nudato, quædam non nudato; Alia, ubi os quidem non nudatum eſt, attamen os aliquod abſceſſurum metuitur: Alia ubi os nudatum eſt, nec tamen aliquod fruſtulum abſceſſurum ſperamus. Alia in capite, humero, alia in brachiis, coſtis, femore, tibia &c. Alia à ſolâ causâ externa absque ulla p. n. internâ diſpoſitione oritur, alia à causâ externâ cum tali.

XX.

Signis *Diagnoſticis* non opus eſt multis, cum αὐτοψία rem claram faciat. Ne tamen fallat aut fallatur Chirurgus, cùm vulnus ſimplex cum fractura eſſe pronunciat, ipsâ tamen abſente. Fracturam occaſiones atque cauſæ prægreſſæ ſtrepitus auditus, actionis ſive motus partis amiſſio, portionum fractarum tactus, membri inæqualitas, brevitas, figuræ depravatio, potiſſimum verò portionis fractæ prominentia monſtrant.

XXI.

Quà *Prognoſin* generalem, oſſis & carnis continuitas ubi ſemel eſt diviſa, rupta, vulnerata, nunquam per ſe reſtaurari vel in priſtinam formam reduci poteſt, in pueris tamen fieri *Tagaultius* voluit. Tales quoque Fracturæ periculi plus alunt, iis quæ carne & cute ſuperjectâ integrâ manente infliguntur. A telo ſecante periculoſior quoque habenda aliis, præſertim rectâ inciſione factâ, oſſa enim hæc ægrè coaleſcunt, nam à telo ſecante, pori oſſis per quos alimentum tranſire deberet, quodammodo obſtruuntur, ut callus tardius generetur, & ob æqualitatem fracturæ oſſa fracta difficilius immota ſervari queunt. Facilius ſanatur fractura recens, quàm inveterata, in oſſe minori quam majori, quæ à causâ externâ ſolâ, quam cui interna jungitur, in ſubjecto juvenili ac puerili, quæ in membro eſt, ad deligationem ac alias enchireſes ad curationem neceſſarias magis apto, quæ absque extraordinariis morbis atque ſymptomatibus eſt. Majus periculum portendit fractura cum vulnere, qua plures &

ma-

majoris momenti partes conteruntur & perforantur. fracturam in femore & crure cum ossis exitu maximè periculosam Hippocrates judicat. l. 3. de fractur. text. 41. & 47. ut & Celsus l. 8. c. 10. Erysipelas ossi denudato superveniens malum vult Hippocrates Sect. 7. aph. 19. Affectus hic noster in se quidem lethalis non est, aliquando tamen ob nimiam partis læsionem, hincque supervenientem inflammationem, gangrænam, sphacelum mortem accersit.

XXII.

Ad *Curationem* requiritur, ut fractum os reponatur & ut vulnus sanetur. Nec enim solum gladio, sed & vaginæ, quo simili de Fracturis utitur *Paracelsus*, remedium est adhibendum.

XXIII.

Ut verò Repositio cautè fiat prospiciendum, vulneratæ enim partes, si nimium extenduntur, facilè vehementes excitant dolores, imò & convulsiones, ob fibrillarum jamdum multum læsarum majorem læsionem.

XXIV.

Repositio fiat, antequam inflammatio accessit, aliâs sine magni periculi metu, repositio fieri nequit.

XXV.

Medico vel Chirurgo non præsente, si jam inflammatio accesserit, consultius est repositionem differre, donec cedat inflammatio.

XXVI.

Tonsores, Balneatores, Chirurgastri, qui sæpè lapsu membrum fractum esse rati (quod tamen non est) illud crudeliter extendunt, arctè comprimunt, constringunt, magnorum malorum Authores esse solent.

XXVII.

In fractura cum vulnere antequam ossa conjungantur, aut si conjuncta sint, videndum, nequid inter ossa fracta hæreat, quod conglutinationi moram injicere possit. Sed impedimenta quæcunque statim eximenda, sine tamen violentiâ, ob dolorem, subsequuturæque hinc inflammationis & convulsionis metum.

XXVIII.

In fractura cum vulnere ferularum, non verò capsularum usu abstinendum.

XXIX.

Fasciis membrum fractum circumvolvendum, & quidem non malè agunt, qui deligant unicâ fasciâ & unicâ circumvolutione, quæ duplici triplicive linteo in plagulæ modum contexta & oris suis dexterrimè consuta est, tam lata, ut totum vulnus contegere possit.

XXX.

Debita dein Remedia applicentur ubivis apud Authores obvia. Simul ut nutritius ros debitâ quantitate & laudabili qualitate instructus ad partem affectam appellat, prospiciendum.

XXXI.

Secundo, Tertio, vel Quarto die deligationem solvere convenit.

XXXII.

Solutio deligationis ultra septimum diem non differatur, ne inflammatio, gangræna, putredo, deformitas membri, aliaque incommoda indè causentur, quod observavit *Fabr. Hild.* Cent. 2. obs. 91.

XXXIII.

Emplastro vel Cataplasmati imò & fasciæ foramen incidendum, ut materiæ & puri exitus pateat.

XXXIV.

Nec nimis arcta, nec nimis stricta sit Ligatura, attamen ob vulneris respectum, magis ad laxitatem, quam ad stricturam tendat: Sit fascia ob eandem causam latior.

XXXV.

Lintea sæpius mutanda & munda servanda, ne in læso membro dolor, pruritus vel exulceratio sequatur.

XXXVI.

In resolutionibus probè cavendum, nè ossa loco suo iterum dimoveantur.

XXXVII.

Studiosè ab aëris externi injuriis vulnus præservandum, ipseque cubiculi aër, in quo decumbit æger, tepidus ac temperatus, aut sit aut reddatur.

XXXVIII.

Clysteres non uno modo prosunt decumbentibus ob fracturam cum vulnere.

XXXIX.

Ofteocolla commodè internè & externè in fracturis nos uti vult *Fabr. Hild.*

XL.

Cavendum tamen vult Idem, nè robuftioribus & Juvenibus detur, cum magis fenibus quam his hujus ufus conveniat. Obf. 90. & 91.

XLI.

Emplaftrum Oxycroceum malè in initio curæ fracturarum applicari, ob nimium ejus calorem docet *Idem Cent. 4. Obf. 99.*

XLII.

Legitimè repofitum effe os fractum colligitur, cum fuperficies membri debitè fe habet, æquale illud eft, ac membro alteri fano fimile, cum doloris nimia vehementia remittit.

XLIII.

Tempus, intra quod fractura confolidetur, determinari accuratè non poteft, multum enim pro varietate fubjectorum variat.

XLIV.

Phlegmone, febris, dolor, prohibeantur, quo modo poffibile.

XLV.

Si jam adfunt, removenda tùm V. S., tùm victus ratione tenui & frigidâ, tùm medicamentis internis Diaphoreticis, abforbentibus, refrigerantibus & externis debitis, imò quoque anodynis fi opus fuerit. Nec hæc fatisfaciunt, fi caufa doloris fit vel affluxus è corpore, vel officulum acutum pungens, vel fafciatio nimis ftricta, vel membri incongruus fitus; in talibus cafibus removenda caufa.

XLVI.

Si Gangræna adeft, fcalpello caro incidenda, medicamentaque gangrænam pellentia adhibenda.

XLVII.

In fracturis, ubi nervi compatiuntur, antifpafmodica profunt, fummè verò nocent Ira, Venus, Strepitusque, vid. *Fabr. Hild. Cent. 1. Obf. 17. & 19.* imò in quavis fracturâ cum vulnere hæc, cum mœrore & terrore, abeffe jubeo.

XLVIII.

Offium comminutio fracturæ juncta magnam in curâ requirit prudentiam.

XLIX.

Cum portio offis fracti agglutinari amplius non poteft, Naturæ committendum negotium, ita tamen, ut Chirurgus inftrumentis, manu, medicamentis, fafciatione, omnibus modis illam juvet. *Paracelfus* ferramenta vel alia quævis inftrumenta univerfaliter malè rejicit.

L.

Portiones carneæ aut membraneæ fi feparatæ funt, aut præcavenda eft earum corruptio per difcutientia, balfamica, fpirituofa, Alexipharmaca, aut fi præcautio talis impoffibilis fit, per fuppurationem pars fana & integra ab iis liberanda eft.

LI.

Os malè repofitum & confolidatum, ut denuò frangi & reponi fuadeam, à folâ membri incurvatione me induci non patior.

LII.

Cibi exhibeantur rofcidum, balfamicum, laudabilem fuccum fuppeditantes, condiantur herbis vulnerariis, aromaticis. Nec cibi adftringentes rejiciendi.

LIII.

Alliis, cepis, fuillæ carni, acidis, falinis, acribus & mordacibus, vifcidis, dyfpeptis, induratis cibis interdicatur.

LIV.

Vinum per fe non conducit, aliquando concedi poteft rubrum adftringens, aqua mediocriter temperatum.

LV.

Alvus ut *aperta* fiet, flatibusque ut exitus pateat, cibis liquidis, alvum laxam reddentibus & Clyfteribus procurandum.

DEO T. O. M. fit Laus, Honor & Gloria in Secula Seculorum.